

Datum

2024-08-05

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

ASN-2024-10754

Yttrande

Till

Stadskontoret

Remiss angående Remiss Socialdepartementet - En statlig ordning med brottsförebyggande åtgärder för barn och unga (SOU 2024:30)

Arbetsmarknads- och socialnämnden STK-2024-882

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser inte att utredningen har visat på vilket sätt den föreslagna ordningen ska kunna förebygga brottslighet bland barn bättre än vad kommunernas socialnämnder gör idag.

Utredningens förslag säkerställer inte att brottsförebyggande åtgärder för barn blir tydliga, konsekventa och långsiktiga. Det finns tvärtom stor risk för otydlighet och parallella processer.

Yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser inte att utredningen har visat på vilket sätt förslagen ska kunna förebygga brottslighet bland barn bättre än vad kommunernas socialnämnder gör idag.

Det pågår flera utredningar och initiativ som utreder hur socialtjänstens möjligheter inom området kan förstärkas. Det är både önskvärt och lämpligt att invänta möjligheterna med och utfallet av dessa förslag och initiativ innan man överväger en så ingripande förändring som aktuell utredning föreslår.

8.1 En samlad reform med statligt huvudmannaskap

Att en statlig myndighet fattar beslut påverkar inte tillgången till eller kvaliteten i de insatser som kommunen har tillgång till.

Nämnden vill understryka att det krävs samarbete med andra delar av samhället för att uppnå förändring för ett barn. Det är vanligt att barn behöver insatser från skola och sjukvård. Varken socialtjänsten eller MUK kommer att ha mandat att besluta om dessa aktörers insatser och åtgärder. Om skolan eller sjukvården inte har möjlighet att

tillhandahålla insatserna eller om samtycke från barnet eller vårdnadshavare saknas finns risk att den beslutade handlingsplanen endast blir en administrativ produkt.

9.4 Befogenheter och beslut

Nämnden bedömer inte att utredningens förslag leder till tydligare åtgärder från samhället. Utredningens förslag innebär parallella processer i flera delar. Utöver orosanmälan och barnavårdsutredning kan ett barn komma att vara aktuell för hänvisning och beslut i MUK samt i en brottmålsprocess.

Risken är stor att de många processerna skapar otydlighet för barnet och vårdnadshavaren vilket motverkar motivation till förändring.

Parallella processer kan också innebära en risk att kommunen avvaktar att tillsätta insatser i väntan på beslut om handlingsplan i MUK vilket motverkar syftet.

Det finns en risk att den nya ordningen blandas samman med brottmålsprocessen för barn, särskilt om Kriminalvården blir den myndighet som ska följa upp och kontrollera insatserna i enlighet med förslag ett. Det är inte lämpligt att Kriminalvården ges ett brottsförebyggande uppdrag då myndighetens kärnuppdrag är att verkställa påföljder efter dom.

Nämnden anser att det finns stora oklarheter om hur de olika processerna ska fungera tillsammans. Utredningen har konstaterat att det inte är lämpligt att MUK ska kunna besluta om LVU. MUK ska dock ha möjlighet att besluta om insatser där det saknas samtycke, även placering utanför hemmet.

Vid placering med stöd av LVU har socialtjänsten tillgång till lagstiftningens befogenheter till skydd och stöd för barnet. Om en placering utanför hemmet med stöd av handlingsplan från MUK skulle bli aktuell saknas dessa befogenheter som LVU möjliggör. Det är inte rättssäkert att MUK ska kunna besluta om placering utanför hemmet utan en så omfattande utredning som en placering med stöd av LVU kräver.

Det är otydligt hur LVU och den nya lagen förhåller sig till varandra i de fall MUK och socialnämnden gör olika bedömningar av vilka insatser som behövs. Det kan resultera i att handlingsplanen och vårdplanen inte är samstämmiga. Om planerna överklagas kan två parallella överklagandeprocesser pågå vilket innebär att de insatser som barnet behöver fördröjs.

9.8 Verkställighet av beslut

Utredningen föreslår en modell där den som fattar beslut om insatser inte är ansvarig för kostnader, vilket leder till att kommunen till viss del förlorar kontrollen över sin budget.

Inskränkningen av det kommunala självstyret är oproportionerlig. Utredningen har inte beskrivit varför inrättandet av MUK är nödvändigt för att motverka att barn begår brott. Det framkommer inte på vilket sätt barn kommer att få insatser tidigare eller av bättre kvalitet genom att beslutsfattandet flyttas till en statlig myndighet.

Ordförande

Sedat Arif

Förvaltningsdirektör

Britt-Marie Pettersson

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]